

Verslag ontwikkelgesprek Chemie (C), Chemische Technologie (CT), Biologie en Medisch Laboratoriumonderzoek (BML)

Datum: 6 september 2023

Aanwezig namens het visitatiepanel: voorzitter en secretaris

Aanwezig namens de opleidingen: teamleider BML (voorzitter ontwikkelgesprek), docent Chemie/voorzitter examencommissie, docent CT/lid examencommissie, Docent BML-Research/stagecoördinator, hogeschooldocent C/stagecoördinator, projectleider kwaliteitszorg, adviseur kwaliteitszorg (verslaglegging)

In april 2023 heeft het locatiebezoek van het visitatiepanel van NQA plaatsgevonden bij de opleidingen Chemie (C), Chemische Technologie (CT) en Biologie en Medisch Laboratoriumonderzoek (BML). Vlak voor de zomer hebben de opleidingen het rapport ontvangen met een positieve oordeel van het panel en diverse adviezen, tips en aanbevelingen. Naar aanleiding van het eindrapport hebben de opleidingen een aantal bespreekpunten op de agenda van dit ontwikkelgesprek gezet. Dit verslag geeft een samenvatting van de besproken onderwerpen.

Externe lid examencommissie

De examencommissies van vijf schools binnen de Hanzehogeschool, waaronder deze school, vormen een carrousel waarbinnen externe leden rouleren. Het idee is om jaarlijks te rouleren. Het voordeel is dat deze leden in relatief korte tijd in elkaars keuken kunnen meekijken en meewerken, maar het nadeel is dat het lastig is om je snel de werkwijze en processen van examencommissies binnen de andere schools eigen te maken. Wat is de ervaring of het advies van de panelleden?

Het panel adviseert om met elkaar te bepalen wat het doel is van de deelname van dit externe lid. Moet dit lid alles ins en outs van de opleiding(en) binnen de school leren kennen of geeft hij vooral adviezen over het doorlopen van processen binnen de examencommissie? Of is het doel om de werkwijzes binnen alle examencommissies meer te uniformeren? En hoeveel vergaderingen heeft een examencommissie per jaar? Dat alles bepaalt of rouleren per jaar logisch is of dat een langere periode handig is. Bij de keuze voor een extern lid buiten de Hanze gaat het vaak om iemand die onderwijs- en/of toetsexpertise meebrengt; het accent ligt dan dus anders. Blijf vooral goed evalueren met elkaar wat werkt en wat niet werkt en pas je aanpak daarop aan.

Eigenstandig beeld vormen van het eindniveau

De examencommissie heeft als aanbeveling van het panel meegekregen om zich een eigenstandig beeld te vormen van het eindniveau. De examencommissie checkt al op het volgen van de procedures en gaat ook kijken naar de navolgbaarheid. De examencommissie vraagt het panel om voorbeelden te geven hoe dit verder in te richten.

Het panel geeft aan dat het vormen van een eigenstandig beeld verder gaat dan procedureel checken. Aan de andere kant hoort kalibreren echt bij docenten; het gaat dan om het bespreken hoe examinatoren tot een oordeel komen en hoe dat zo betrouwbaar mogelijk gedaan kan worden. De examencommissie moet per student kunnen nagaan hoe de competenties worden behaald en of daarmee het diploma hbo-waardig is. Op dit moment mist de reflectie van studenten op hun competentieontwikkeling bij de beoordeling van het afstuderen. De examencommissie kan de opleidingen adviseren hier meer aandacht voor te hebben (zie ook volgende punt).

Meer regie bij student voor competentieontwikkeling

Het panel heeft in het visitatierapport geadviseerd om de student bij zijn afstuderen te laten reflecteren op zijn competentieontwikkeling. Een reflectieverslag zou daarmee onderdeel kunnen uitmaken van de borging van het eindniveau, naast het onderzoeksverslag. In een reflectieverslag

kan de student aangeven waar hij stond, waar hij nu staat, welke keuzes hij gemaakt heeft t.a.v. de aanpak van zijn eindwerk, wat hij daarvan geleerd heeft en wat hij meeneemt naar de toekomst. De student geeft dan dus zelf waarom hij vindt dat hij het eindniveau behaald heeft.

Met dat reflecteren kun je vanaf de start van de opleiding beginnen, door studenten bijvoorbeeld jaarlijks te laten reflecteren op het dan bereikte niveau. Het panel heeft gemerkt dat studenten weten dat ze iets met competenties doen, maar niet elke student is zich even bewust dat hij bij het doorlopen van de opleiding bezig is met competentieontwikkeling..

Laat studenten (in toenemende mate) eigenaar zijn van hun leerproces (en neem als docenten deze taak dus niet teveel over van studenten). Bij het afstuderen komt deze competentieontwikkeling ook aan de orde. Maak dit navolgbaar door deze op papier te zetten of vraag de student om deze ontwikkeling op papier te zetten. Studenten nemen deze reflectie-ervaringen mee naar het werkveld en kunnen zich dan vaak veel beter presenteren en zijn zich meer bewust van hun competenties.

Het viel het panel op dat de verantwoording voor de gekozen onderzoeksmethode niet altijd te zien is in afstudeerwerk. Verantwoordingen geven inzicht in hoe de student komt tot een keuze en of hij daarmee zijn competenties op eindniveau heeft behaald. Deze verantwoording of reflectie kan in een plan van aanpak of in het eindwerk opgenomen worden, maar ook in een apart reflectieverslag.

Navolgbaarheid oordelen op beoordelingsformulier

In het beoordelingsformulier zijn competenties vertaald naar handelingsindicatoren. Er was geen toelichting of argumentatie bij de gegeven cijfers te zien. De opleidingen hebben tijdens de visitatie aangegeven dat de studenten hier mondeling een toelichting op krijgen.

Het panel adviseert om de belangrijkste informatie uit de mondelinge toelichting ook op het formulier te vermelden. Het panel heeft zelf ook eindwerken beoordeeld en kon door het ontbreken van toelichtingen het eigen oordeel niet altijd rijmen met het gegeven oordeel door de examinerator. De examencommissie geeft aan dat dit punt in de afstudeerperiode voor de zomer van 2023 al is opgepakt en dat de argumenten voor het oordeel nu ook genoteerd worden. Het kan helpen om bij het oordeel van elke indicator een toelichting te geven, maar een overall toelichting met daarin een toelichting op het verwerven van elke competentie is ook een mogelijkheid.

Extra competenties

De opleidingen geven aan dat studenten soms een bredere insteek willen kiezen om af te studeren, bijvoorbeeld met aandacht voor ondernemen, stage-ervaring opdoen bij meer organisaties of stage lopen bij de overheid. Of een stageplaats geschikt is en of deze kan bijdragen aan het verwerven van alle competenties op eindniveau is aan de opleidingen/stagecoördinator om te bepalen. Centraal staat de competentieontwikkeling van de student. Het panel adviseert om aan te geven waar binnen de opleidingen en met wat voor opdrachten/bewijsstukken de student zijn competenties op eindniveau kan halen.

Samenstelling WAC

De opleidingen zijn benieuwd wat het panel vindt van de samenstelling van de WAC. Het panel sprak een WAC die sterk verbonden is met de regio; dit is een sterkte maar ook een zwakte. Het panel adviseert om de diversiteit in de WAC te versterken. Je kunt zoeken naar een combinatie van ervaren mensen die goed zicht hebben op ontwikkelingen in het domein aangevuld met mensen die net afgestudeerd zijn. Wees zuinig op mensen die er nu in zitten en heel betrokken zijn, maar zorg ook voor voldoende verversing. Een uitdaging voor de toekomst ziet het panel in meer interdisciplinariteit, dus wellicht ook mensen die verder willen kijken dan alleen het eigen vakgebied.